

Súd: Krajský súd Trnava
Spisová značka: 13CoP/88/2023
Identifikačné číslo súdneho spisu: 1723201206
Dátum vydania rozhodnutia: 13. 09. 2023
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Janka Benkovičová
ECLI: ECLI:SK:KSTT:2023:1723201206.1

Uznesenie

Krajský súd v Trnave, v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Janky Benkovičovej a sudcov JUDr. Daniela Ilavského a JUDr. Táne Šefčíkovej, vo veci starostlivosti súdu o maloleté deti: A. B., narodená XX.XX.XXXX a C. B., narodená XX.XX.XXXX, bytom u matky, v konaní zastúpené opatrovníkom Úradom práce, sociálnych vecí a rodiny v Pezinku, Moyzesova 2, Pezinok, odbor sociálnych vecí a rodiny, Pracovisko Senec, Krátka 1, deti rodičov: matka - D. B., narodená XX.XX.XXXX, trvale bytom E. XXXX/XX, A., t.č. E. XXX, zastúpená KUČERKOVÁ ADVOKÁTSKA KANCELÁRIA s.r.o., so sídlom J. Jesenského 2063/10, Senec, IČO: 53 868 030 a otec - F. B., narodený XX.XX.XXXX, trvale bytom E. XXXX/XX, A., o návrhu matky na nariadenie neodkladného opatrenia, o odvolaní otca proti uzneseniu Okresného súdu Pezinok č. k. 51P/22/2023 – 61 zo dňa 10.07.2023, takto

rozhodol:

Uznesenie súdu prvej inštancie vo výroku II. m e n í tak, že otec maloletých detí je povinný prispievať na výživu maloletej A. B., nar. XX.XX.XXXX sumou vo výške 100,-eur mesačne a na výživu maloletej C., nar. XX.XX.XXXX sumou vo výške 100,- eur mesačne k rukám matky, a to vždy k 15. dňu v mesiaci vopred a to až do právoplatnosti rozhodnutia súdu vo veci samej o úpravu výkonu práv a povinností rodičov.

odôvodnenie:

1. Odvolaním napadnutým uznesením okresný súd nariadil neodkladné opatrenie, ktorým maloleté deti B., A., nar. XX.XX.XXXX a C., nar. XX.XX.XXXX dočasne, do právoplatnosti rozhodnutia vo veci samej, zveril do osobnej starostlivosti matky (I. výrok). Výrokom II. rozhodol, že otec maloletých detí je povinný prispievať na výživu maloletej A. B., nar. XX.XX.XXXX sumou vo výške 100,- eur mesačne a na výživu maloletej C., nar. XX.XX.XXXX sumou vo výške 150,- eur mesačne do rúk matky, a to vždy k 15. dňu v mesiaci až do právoplatnosti rozhodnutia súdu vo veci samej. Výrokom III. návrh matky na nariadenie neodkladného opatrenia vo zvyšku zamietol.

2. Prvoinštančný súd vec právne posúdil podľa § 1, § 2 ods. 1, 2, § 361, § 366 Civilného mimosporového poriadku (ďalej len „CMP“), § 324 ods. 1, § 325 ods. 1, § 329 ods. 1, 2, § 332 Civilného sporového poriadku (ďalej len „CSP“), § 24 ods. 5, § 25 ods. 2, § 36 ods. 1, § 62 ods. 1, 2, 3, 4, 5, § 65 ods. 1, § 75 ods. 1, § 76 ods. 1 Zákona o rodine a dospel k záveru, že návrh matky je dôvodný a je potrebné bezodkladne upraviť pomery maloletých detí. Súd prvej inštancie vychádzajúc z predložených listinných dôkazov považoval za osvedčené, že rodičia maloletých detí spolu nežijú a v období, kedy matka s maloletými deťmi žili v spoločnej domácnosti s otcom maloletých detí, dochádzalo opakovane k agresívnemu správaniu sa otca k matke maloletých detí, čo vyústilo do odchodu matky spolu s maloletými deťmi zo spoločnej domácnosti. Súd prvej inštancie v ďalšom uviedol, že potrebu bezodkladnej úpravy pomerov podporuje aj rozhodnutie v konaní vedenom pod spisovou značkou 47C/7/2023, ktorým okresný súd uložil žalovanému (otcovi maloletých detí), aby sa na vzdialenosť kratšiu ako 5 metrov nepribližoval k žalobkyni (matke maloletých detí), s výnimkou vykonávania procesných úkonov súdov v priestoroch budovy súdu alebo procesných úkonov vykonávaných orgánmi činnými v trestnom konaní, alebo inými orgánmi verejnej moci v nimi určených priestoroch a zároveň uložil žalovanému, aby písomne, telefonicky, elektronickou komunikáciou alebo iným prostriedkami

nekontaktoval žalobkyňu s výnimkou komunikácie ohľadne maloletých detí. Zároveň pri svojom rozhodovaní zobral do úvahy aj skutočnosť, že styk otca s maloletými deťmi je aktuálne dočasne súdne upravený, a to na základe vydaného neodkladného opatrenia v konaní č. k. 51P/17/2023, t. j. maloleté deti nemajú t. č. zamedzený kontakt so svojim otcom. Vzhľadom na dočasné zverenie maloletých detí do osobnej starostlivosti matky zároveň súd prvej inštancie zaviazal otca povinnosťou prispievať na výživu maloletých detí, pričom uviedol, že nakoľko neodkladným opatrením mohol nariadiť otcovi prispievať na výživu maloletých detí len v nevyhnutnej miere, považoval výživné vo výške 100,- eur a 150,- eur, ktoré navrhla matka, za primerané. Záverom súd prvej inštancie uviedol, že nevidel dôvod na bezodkladnú potrebu úpravy pomery neodkladným opatrením a to v rozsahu úpravy zastupovania maloletých detí a spravovania ich majetku, nakoľko nemal za preukázané nezhody rodičov pri zastupovaní maloletých detí a správe ich majetku.

3. Proti uzneseniu súdu prvej inštancie podal otec v zákonnej lehote odvolanie konkrétne podľa obsahu odvolania do II. výroku uznesenia prvoinštančného súdu a žiadal, aby odvolací súd zmenil napadnutý II. výrok tak, že ho zaviaže prispievať na výživu maloletej A. B., nar. XX.XX.XXXX sumou vo výške 100,-eur mesačne a na výživu maloletej C., nar. XX.XX.XXXX sumu vo výške 100,-eur mesačne do rúd matky, a to vždy k 15.dňu v mesiaci až do právoplatnosti rozhodnutia súdu vo veci samej.

4. Otec sa v odvolaní vyjadroval k tvrdeniam matky uvedenými v návrhu ohľadom ich spolužitia a konfliktov medzi nimi. Uvádza najmä, že matka aj v tomto návrhu tvrdí, že v priebehu roku 2020 si začal nosiť do bytu svojich kamarátov, popíjali spolu alkohol a pod vplyvom alkoholu začal mať na matku urážlivé a hanlivé reči, s ktorým tvrdením nesúhlasil, pretože to bola práve matka, ktorá pred kamarátmi otca zosmiešňovala, verbálne ponižovala, dokonca tak, že samotným kamarátom to bolo neprijemné. Uvedené vedia potvrdiť jeho kamaráti, ktorí sa zmienených troch návštev zúčastnili. V ďalšom z príbehov matka vo svojom návrhu popisuje ako prišiel domov „taký opitý, že ledva stál na nohách“ a v takom stave mal schytiť malý stolík, ktorý – ako usúdila matka – chcel hodiť po matke. Matka hneď od dverí začala vyčítať a robiť hysterické scény ohľadom starostlivosti o deti. Otec v tom čase, v snahe zabezpečiť rodinu a požiadavky matky mal dve práce a v podstate chodil z práce do práce, preto sa stávalo, že doma bol unavený a niekedy si chcel aj odpočinúť, alebo dokonca aj pospať. Matka na neho celý deň čakala s výčítkami. Keď sa jej agresia stupňovala, tak už od zlosti schytil malý stolík a hodil ho na zem úplne mimo matky alebo detí. K téme vykĺbenej A. ruky uvádzal, že opätovne ide o prekrútenie skutočností, zveličenie a zavádzanie zo strany matky. Hral sa s maloletou A., pričom ju pridržal za obe ruky, A. sa jedna ruka vyšmykla a tak došlo k vyvrtnutiu. V ďalšom uvádzal, že matke sa stávalo, že pri hádkach sa natoľko nechala uniesť, že sa dostávala až do stavu, ktorý popisoval ako stav nepríčetnosti. Vtedy ju chytil oboma rukami za ramená a chlácholivo sa jej snažil prihovárať, dúfajúc, že matku záchvat hnevu prejde, ale matka uvedené chytenie ramien vyhodnotila v návrhu ako sácanie. Ďalej tvrdil, že sa často stávalo, že sa matky nechcene dotkol (a niekedy ani nemusel) a ona stála opodiaľ a z ničoho nič začala kričať „Nebi ma! Nebi ma!“. Matka vo svojom návrhu pripomína incident, ktorý sa odohral počas oslavy A. menín, pričom on pozval svoju matku na oslavu, ktorá rada prišla a priniesla maloletej A. darčeky, matka tieto darčeky dieťaťu zobrala, vyhodila ich do smetí s tým, že od nej A. nič nechce, potom matka doslovne svokru fyzicky trhala a vyrazila z dverí. Pred Vianocami 2022 mal podľa tvrdení matky vyvíjať na svokrovcov tlak tým, že im tvrdil ako svoju manželku miluje, že bude jej dobrým manželom, a požiadaval ich, aby poslali matku k nemu domov. Svokrovci jeho sľubom mali podľahnúť a svoje dieťa poslať k nemu, resp. ako je uvedené v návrhu „vydali napospas násilnému agresorovi“. Ako tomu pri popise doterajších skutkových okolností je, tak aj v tomto prípade ide o čistý výmysel zo strany matky. Matka bola totiž v čase Vianoc 2022 pohádaná so svojimi rodičmi, nechcela ich ísť ani len navštíviť a on na ňu pôsobil, že ide o sviatky pokoja a rodiny a ona ako veľmi veriacca, by to mala zohľadniť a zmieriť sa svojimi rodičmi. K dôkazom, ktoré matka predložila, a ktoré by mali podľa nej dokázať, že ním bola týraná uvádzal, že ide výlučne o tvrdenia matky, ani jeden z lekárov nekonštatoval známky násillia na matke. Okrem toho v lekárskom potvrdení, ktoré matke 3 mesiace po pôrode vydal lekár D. G. potvrdzuje len to, že ho matka maloletých požiadala o vydanie potvrdenia, že bola počas tehotenstva psychicky alterovaná, čo mohlo viesť k predčasnému pôrodu, ale nemuselo. Počas poradní žiadne známky po bitkách vyšetrojúci lekár nenašiel. Matka už vo svojom návrhu na rozvod a určenie výživného na maloleté deti zavádzajúco uviedla, že jej náklady na bývanie predstavujú spolu 272,76 eur (SPP 149,- eur + ZSE 39,- eur + BVS 84,76 eura), pričom všetky predložené doklady-faktúry, šeky, sú vystavené a meno F. C. (čo je matkin otec). Aj z vyjadrenia matky vyplýva, že na nájom neprispieva, ale podieľa sa len na úhrade služieb spojených s bývaním. Uvedený výpočet je nekorektný, pretože v domácnosti, kde sa matka s maloletými zdržuje, býva 5 dospelých osôb + 2 maloleté deti, teda pomerná časť uvedených

nákladov na jednu osobu je 38,96 eura. Ak by matka prispievala do rozpočtu pomerne za seba a svoje deti, tak by jej náklady boli maximálne 116,88 eura. Príjem matky je tvorený prídavkami na maloleté deti, spolu vo výške 412,-eur mesačne. Ak by matka uhradila vyššie zmienené náklady súvisiace s bývaním, tak by jej ostalo 295,12 eur. Potvrdil, že je výlučným vlastníkom bytu v A., ktorý je zaťažený hypotékou, aktuálne pracuje len v spoločnosti H. I. A. a jeho priemerný mesačný príjem za rok 2023 predstavuje 1 195,55 eura. Poukázal na náklady na živobytie, z ktorých vyplýva, že na živobytie mu ostáva suma 184,02 eura, (1 195,55 – 1 011,53), z čoho ešte pravidelne prispieva na maloleté deti. Pri maloletej C. uvádzala matka 80,- eur na vitamíny a inú podpornú výživu + 80,-eur na umelé mlieko. Spolu teda strava oboch maloletých (4 ročné a 5 mesačné zdravé deti), podľa výpočtov matky má predstavovať 310,-eur mesačne, čo nepokladá za reálne. Namietal, že žiaden z nákladov uvádzaných matkou nie je podložený dôkazom.

5. K podanému odvolaniu otca sa vyjadrila matka, ktorá uvádzala svoje tvrdenia k tvrdeniam otca k jednotlivým konfliktným incidentom. Nemá dôvod si uvedené skutočnosti vymýšľať, návštevy kamarátov sa opakovali na pravidelnej báze, dlho do noci takmer pravidelne v piatok a v sobotu. O stave opitosti svedčí fakt, že otec maloletých detí zaspal v obývačke a jeden z jeho kamarátov sa zvalil na manželskú posteľ vedľa spiackej matky. Napriek tomu, že otec maloletých detí vedel, že jej matka má zdravotné problémy, a že kamarát, s ktorým trávil čas bol pozitívne testovaný na covid, prišiel za maloletou k jej rodičom a všetci ostali pozitívni s tým, že jej otec skončil na kyslíku v nemocnici po dobu dvoch týždňov. Uviedla, že pre ňu bolo a aj stále je veľmi ťažké vyjadrovať sa k jednotlivým útokom otca na ňu, jednak za veľmi hanbí za to, že muž, ktorého milovala je otcom jej detí a pod vplyvom alkoholu sa k nej správal agresívne, ponižujúco a jednak si dlho nechcela priznať, že vzťah v ktorom žije, je násilným vzťahom a ako veriaci stále verila sľubom otca, že to bolo len vybočenie pod vplyvom alkoholu, že sa to nezopakuje a podobne. V ďalšom uvádzala, že to bola práve stará matka zo strany otca, ktorá ju urážala ako tehotnú matku, že len leží a nič nerobí. Jej tvrdenia o tom, že v byte bol neporiadok, nepopraná a neposkladaná bielizeň, odporuje jej ďalšiemu tvrdeniu, že otec maloletých detí sa o domácnosť staral, varil, pral a upratoval. Stará matka z otcovej strany jej častokrát vulgárne nadávala a ponižovala ju. V rámci svojich možností v prospech rodiny to trpela, ale niekedy sa pohár trepezlivosti a pochopenia preliat ako aj na meniny, keď sa išla stará matka hrať so A. do detskej izby a keď išla okolo, počula ako stará matka nabáda A. „A. tvoja mama je šibnutá, šiši, mama je šibnutá“. Po množstve ďalších vulgárnych nadávkach na jej adresu od svokry s poznámkami, aby si spravil jej syn so svojou ženou poriadky, starú matku vyhodila. K výživnému uviedla, že strava maloletej A. vo výške 150,- eur sa otcovi zdá nadhodnotená, avšak reálne ide len o sumu 5,- eur na deň, ktorá zahŕňa raňajky, desiatu, obed, olovrant a večeru, ovocie a zeleninu. Čo sa týka výdavkov na stravu celej rodiny a jeho prehľade o tom, si otec zrejme neuvedomuje, že do domácnosti nenakupovali mäso, ani vajcia, nakoľko tieto a mnoho iného im nosievali jej rodičia. Potvrdenie o úhradách výživného od otca predložila svojmu právnomu zástupcovi dňa 04.07.2023, teda otec zaplatil dňa 13.05.2023 sumu 50,- eur, 01.06.2023 sumu 40,- eur, 07.06.2023 sumu 100,- eur a 28.06.2023 sumu 100,- eur. Podľa nej otec neuviedol žiaden relevantný dôvod, pre ktorý by malo dôjsť k zníženiu jeho vyživovacej povinnosti určenej v neodkladnom opatrení. Zároveň poukázala na to, že s maloletou C. sú spojené vyššie výdavky vzhľadom na nariadené povinné kontroly v odborných ambulanciách, ktoré musia predčasne narodené deti podstupovať, ako aj výživové doplnky, lieky a podobne. Preto navrhla, aby odvolací súd rozhodnutie súdu prvej inštancie potvrdil.

6. Krajský súd v Trnave, ako súd odvolací (§ 34 CSP), po zistení, že odvolanie podala včas oprávnená osoba – otec (§ 359, § 362 ods. 1 CSP a § 7 ods. 1 CMP) proti rozhodnutiu, proti ktorému je tento opravný prostriedok prípustný [§ 355 ods. 2 a § 357 písm. d) CSP], postupom bez nariadenia odvolacieho pojednávania preskúmal napadnuté uznesenie, ako aj konanie mu predchádzajúce bez ohľadu na rozsah a dôvody odvolania (§ 65 a § 66 CMP) a dospel k záveru, že odvolanie otca je dôvodné, a preto je potrebné uznesenie okresného súdu v napadnutom výroku II. zmeniť podľa ust. § 388 CSP.

7. Podľa ustanovenia § 388 CSP, odvolací súd rozhodnutie súdu prvej inštancie zmení, ak nie sú splnené podmienky na jeho potvrdenie, ani na jeho zrušenie.

8. Predmetom konania vedeného na súde prvej inštancie bolo konanie o návrhu matky na nariadenie neodkladného opatrenia, ktorým sa domáhala, aby súd zveril maloleté deti do jej osobnej starostlivosti s tým, že bude oprávnená zastupovať ich a spravovať ich majetok a určenie vyživovacej povinnosti otca na maloleté deti na čas do právoplatnosti rozhodnutia súdu vo veci samej. Spolu s návrhom na nariadenie neodkladného opatrenia podala matka aj návrh na úpravu výkonu rodičovských práv a

povinností k maloletým deťom na čas do rozvodu manželstva, ktoré konanie je vedene pod sp. zn. 51P/22/2023. Zároveň je vedené aj konanie o rozvod manželstva rodičov a úpravu výkonu rodičovských práv a povinností k maloletým deťom na čas po rozvode pod sp. zn. 51P/23/2023.

9. S prihliadnutím na skutočnosti osvedčené obsahom spisu, odôvodnenie preskúmaného uznesenia i odvolacie argumenty otca (podľa obsahu odvolania otec namietal výlučne súdom prvej inštancie uloženú povinnosť prispievať na výživu maloletej C. v určenej výške, teda odvolanie otca smerovalo iba do výroku II.), bolo potrebné posúdiť, či súd prvej inštancie rozhodol vecne správne, keď otcovi uložil povinnosť prispievať na výživu maloletej A. sumou vo výške 100,- eur mesačne a na výživu maloletej C. sumou vo výške 150,- eur mesačne.

10. Podľa § 2 ods. 1 CMP, na konanie podľa tohto zákona sa použijú ustanovenia Civilného sporového poriadku, ak tento zákon neustanovuje inak.

11. Podľa § 324 ods. 1 CSP, pred začatím konania, počas konania a po jeho skončení súd môže na návrh nariadiť neodkladné opatrenie.

12. Podľa § 325 ods. 1 CSP, neodkladné opatrenie môže súd nariadiť, ak je potrebné bezodkladne upraviť pomery alebo ak je obava, že exekúcia bude ohrozená.

13. Podľa § 366 CMP, neodkladným opatrením môže súd nariadiť platiť výživné v nevyhnutnej miere.

14. Neodkladné opatrenie je v zásade prípustné iba v dvoch prípadoch, a to pri potrebe bezodkladne upraviť pomery a pri obave, že exekúcia bude ohrozená. V mimosporových konaniach je umožnené súdu nariadiť neodkladné opatrenie aj v prípadoch verejného záujmu ako najširšej kategórie pokrývajúcej záujem štátu. O návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia môže súd rozhodnúť aj bez výsluchu a vyjadrenia strán a bez nariadenia pojednávania. V konaní o prejednaní návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia na včasné zabezpečenie neodkladnej úpravy je postačujúce, ak účastník osvedčí potrebu nevyhnutnej neodkladnej ochrany práv a právom chránených záujmov a tiež je splnená zákonná podmienka nariadenia neodkladného opatrenia, ak sa osvedčí alebo preukáže aspoň jeden z vyššie uvedených dôvodov na jeho nariadenie. Pre rozhodnutie súdu o neodkladnom opatrení je rozhodujúci stav v čase vydania uznesenia súdu prvej inštancie. Ak to povaha veci pripúšťa, súd môže nariadiť neodkladné opatrenie, ktorého obsah by bol totožný s výrokom vo veci samej.

15. Žiada sa tiež zdôrazniť, že pri nariadení neodkladného opatrenia súd nemusí a pre krátkosť času ani nemôže vykonávať dokazovanie v rovnakej forme a rozsahu ako pri rozhodovaní vo veci samej, a preto súd rozhoduje na základe zistených skutočností. Účelom neodkladného opatrenia je spravidla dočasná úprava pomerov účastníkov, ktorá zásadne prichádza do úvahy v tých prípadoch, v ktorých sa má napraviť stav akútnych či akútne hroziacich zásahov do práv či oprávnených záujmov účastníka domáhajúceho sa ochrany neodkladným opatrením, teda vtedy, ak by vyčkávanie na rozhodnutie vo veci samej (rozsudkom po riadne vykonanom dokazovaní) mohlo spôsobiť také zmeny vo vzťahu k predmetu konania, či inú ujmu na právach navrhovateľa neodkladného opatrenia, pri ktorých by samotné vedenie konania vo veci samej mohlo už stratiť zmysel, alebo je tu iná závažná príčina, pre ktorú sa javí nevyhnutným pomery určitým spôsobom stabilizovať už pred konečným rozhodnutím. Pri rozhodovaní o návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia je totiž určujúci aktuálny stav, resp. terajšie pomery vo vzájomných vzťahoch účastníkov.

16. Odvolací súd ďalej poukazuje aj na súvislosti, s ktorými sa spája dôvodnosť aplikácie ustanovenia § 366 CMP. Predpokladom pre nariadenie neodkladného opatrenia podľa § 366 CMP, podľa ktorého neodkladným opatrením môže súd nariadiť platiť výživné v nevyhnutnej miere, je existencia vyživovacej povinnosti rodiča k dieťaťu podľa § 62 ods. 1 ZoR, ktorú si povinný rodič napriek svojim pomerom v dostatočnom rozsahu (či vôbec) neplní a zároveň procesný základ spočívajúci v potrebe okamžitej úpravy pomerov podľa § 325 ods. 1 CSP.

17. Z obsahu spisu v preskúmanej veci vyplýva, že rodičia maloletých detí nežijú v spoločnej domácnosti a starostlivosť o maloleté deti zabezpečuje matka. Na Okresnom súde Pezinok je pod sp. zn. 51P/22/2023 vedené konanie o návrhu matky na úpravu výkonu rodičovských práv a povinností k maloletým deťom na čas do rozvodu manželstva a nariadenie neodkladného opatrenia a pod sp. zn.

51P/23/2023 je vedené konanie o rozvod manželstva rodičov a úpravu rodičovských práv a povinností k maloletým deťom na čas po rozvode a to na základe návrhu matky zo dňa 15.06.2023. Konania nie sú skončené, vo veci rozvodu manželstva je nariadené pojednávanie na deň 25.09.2023. Matka je toho času na rodičovskej dovolenke a okrem rodičovského príspevku poberá aj prídavky na maloleté deti spolu vo výške 412,- eur mesačne. S dcérami žije v rodičovskom rodinnom dome v E., kde spolu s nimi žijú aj starí rodičia a dve sestry matky maloletých detí. Výdavky na bývanie vyčíslila na sumu 149,- eur. Matka neplatí žiadny nájom či hypotéku za bývanie. Matka má podľa jej tvrdenia ďalej okrem bežných výdavkov aj výdavky spojené s návštevou lekárov a doplatky za lieky. Iné vyživovacie povinnosti nemá. Otec maloletých detí pracuje v spoločnosti H. I. A. A. a jeho priemerný mesačný príjem za rok 2023 predstavuje sumu 1 195,55 eura. Iné vyživovacie povinnosti nemá. Otec je vlastníkom bytu, ktorý je zaťažený hypotékou a jeho ním vyčíslené mesačné náklady predstavujú sumu cca 1 011,53,- eura.

18. Pokiaľ ide o odvolacie námietky otca, tak tieto odvolací súd vyhodnotil ako zčasti dôvodné a zakladajúce dôvod pre zmenu napadnutého rozhodnutia. Odvolací súd na základe doposiaľ zistených skutočností mal za to, že je potrebné rozhodnutie súdu prvej inštancie v II. výroku podľa § 388 CSP zmeniť tak, že uložil otcovi prispievať na výživu maloletých detí len v nevyhnutnej miere, teda v rovnakej výške 100,- eur na každé dieťa..

19. Odvolací súd dodáva, že pri rozhodovaní neodkladným opatrením nie je možné zahrnúť medzi nevyhnutné výdavky, všetky výdavky maloletých, tak ako je tomu vo veci samej. Nevyhnutnú mieru rovnako nie je možné stotožňovať s predpokladmi určenia výživného, keďže účelom neodkladného opatrenia je platiť výživné v nevyhnutnej miere tak, aby to postačovalo aspoň na uhrádzanie základných nevyhnutných potrieb oprávnenej osoby. Povinnosť prispievať výživným v nevyhnutnej miere automaticky nezodpovedá odôvodneným potrebám oprávneného a možnostiam, schopnostiam a majetkovým pomerom povinného. Suma 150,- eur stanovená okresným súdom neodkladným opatrením nezodpovedá nevyhnutnej miere, pričom matka žiadnym dôkazom výdavky ohľadne zdravotného stavu u maloletej C. nepreukázala. Vzhľadom na pomery oboch rodičov, vek maloletých a ich odôvodnené potreby, ako aj s prihliadnutím na celodennú osobnú intenzívnu starostlivosť matky o maloleté deti, je suma 100,- eur na obe maloleté deti primeraná a adekvátne na pokrytie nevyhnutnej výživy oboch maloletých, ako aj zodpovedajúca pomerom povinného rodiča (otca).

20. Odvolací súd ďalej dodáva, že v súdnej praxi sa suma výživného v nevyhnutnej miere často odvodzuje od sumy životného minima. Suma životného minima pre nezaopatrené dieťa je stanovená zákonom č. 601/2003 Z. z. v platnom znení v spojení Opatrením Ministerstva práce, sociálnych vecí a rodiny SR č. 220/2023 Z. z. (v platnom znení od 01.07.2023) a to vo výške 122,77,- eura mesačne. Súd však vždy musí prihliadnuť aj k okolnostiam konkrétneho prípadu. V tejto súvislosti odvolací súd považuje za potrebné uviesť, že výživné nie je určované len možnostami a schopnosťami výživou povinnej osoby, ale aj odôvodnenosťou potrieb na strane maloletého dieťaťa.

21. Odvolací súd sa však nestotožnil s určenou výškou výživného na maloleté deti. Z ustanovenia § 366 CMP vyplýva, že otec v rámci nariadeného neodkladného opatrenia by sa mal podieľať na výživnom pre maloleté deti v nevyhnutnej miere. Nevyhnutnou mierou výživného je potrebné rozumieť sumu, ktorú rodič osobne starajúci sa o maloleté deti (matka) potrebuje ku svojim finančným prostriedkom na to, aby mohla zabezpečiť nevyhnutné potreby maloletej, teda v zásade bývanie, stravu, ošatenie, hygienu a to samozrejme s prihliadnutím na pomery povinného rodiča.

22. V rámci neodkladného opatrenia odvolací súd zdôrazňuje, že nie je možné zahrnúť medzi nevyhnutné výdavky, všetky výdavky maloletých detí, tak ako je tomu vo veci samej. V konaní doposiaľ neboli komplexne preukazované možnosti, schopnosti a majetkové pomery rodičov, ani odôvodnené potreby maloletých detí, pretože uvedené bude predmetom dokazovania vo veci samej. V záujme maloletých detí však nie je, aby si každý s rodičov predstavoval zabezpečovanie jeho výživy inak, a aby si plnili výživu dieťaťa podľa svojich predstáv.

23. S prihliadnutím na pomery povinného rodiča (otca), ktorý má príjem ako zistil prvoinštančný súd a s prihliadnutím iba na nevyhnutné výdavky maloletých detí, nakoľko ide o úpravu vyživovacej povinnosti neodkladným opatrením, bolo namieste zmeniť napadnuté rozhodnutie tak ako je uvedené vo výroku tohto uznesenia.

24. Z doposiaľ zistených skutočností odvolací súd preto považuje takto určené výživné za primerané a zodpovedajúce nevyhnutnej miere, ktoré slúži aspoň na čiastočné pokrytie potrieb oboch maloletých detí s ohľadom na ich vek a potreby, a to do času, kým súd nerozhodne vo veci samej o výške vyživovacej povinnosti v konaní o úpravu výkonu práv a povinností rodičov k maloletým deťom.

25. Zohľadňujúc vyššie uvedené odvolací súd rozhodnutie súdu prvej inštancie vo výroku II. podľa § 388 CSP zmenil, keďže neboli splnené podmienky pre jeho potvrdenie, ani pre jeho zrušenie.

26. Odvolací súd o trovách odvolacieho konania nerozhodoval, nakoľko nejde o konečné rozhodnutie a o trovách konania bude rozhodnuté vo veci samej vedenom pod sp. zn. 51P/22/2023 v konaní o úprave výkonu rodičovských práv a povinností k maloletým deťom na čas do rozvodu manželstva. Rozhodnutie o neodkladnom opatrení má povahu rozhodnutia vo veci samej ako konečného rozhodnutia len vtedy, ak neodkladné opatrenie konzumuje vec samu. Ide o návrh na neodkladné opatrenie podaný po skončení konania, ďalej podaný pred začatím konania, na ktoré nenadväzuje žaloba (návrh), alebo o prípad, ak by súd prvej inštancie musel vec skončiť procesne bez toho, aby ju prejednal (obdobne pozri napr. rozhodnutie Najvyššieho súdu SR sp. zn. 8Cdo/83/2017). Žiadna z uvedených procesných situácií v prejednávacom prípade nenastala, a preto o trovách konania súvisiacich s neodkladným opatrením rozhodne súd prvej inštancie až v rozhodnutí vo veci samej, v ktorom rozhodne aj o trovách tohto odvolacieho konania v súlade s § 396 ods. 1 CSP a § 262 ods. 1 CSP.

27. Toto rozhodnutie prijal senát odvolacieho súdu pomerom hlasov členov senátu 3 : 0 (§ 393 ods. 2 veta druhá CSP).

Poučenie:

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa (§ 419 CSP).

Dovolanie je prípustné proti každému rozhodnutiu odvolacieho súdu vo veci samej alebo ktorým sa konanie končí, ak

- a) sa rozhodlo vo veci, ktorá nepatrí do právomoci súdov,
- b) ten, kto v konaní vystupoval ako strana, nemal procesnú subjektivitu,
- c) strana nemala spôsobilosť samostatne konať pred súdom v plnom rozsahu a nekonal za ňu zákonný zástupca alebo procesný opatrovník,
- d) v tej istej veci sa už prv právoplatne rozhodlo alebo v tej istej veci sa už prv začalo konanie,
- e) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd, alebo
- f) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces (§ 420 CSP).

Dovolanie je prípustné proti rozhodnutiu odvolacieho súdu, ktorým sa potvrdilo alebo zmenilo rozhodnutie súdu prvej inštancie, ak rozhodnutie odvolacieho súdu záviselo od vyriešenia právnej otázky,

- a) pri ktorej riešení sa odvolací súd odklonil od ustálenej rozhodovacej praxe dovolacieho súdu,
- b) ktorá v rozhodovacej praxi dovolacieho súdu ešte nebola vyriešená alebo
- c) je dovolacím súdom rozhodovaná rozdielne (§ 421 ods. 1 CSP)

Dovolanie v prípadoch uvedených v odseku 1 nie je prípustné, ak odvolací súd rozhodol o odvolaní proti uzneseniu podľa § 357 písm. a) až n) (§ 421 ods. 2 CSP).

Dovolanie podľa § 421 ods. 1 nie je prípustné, ak

- a) napadnutý výrok odvolacieho súdu o peňažnom plnení neprevyšuje desaťnásobok minimálnej mzdy; na príslušenstvo sa neprihliada,
- b) napadnutý výrok odvolacieho súdu o peňažnom plnení v sporoch s ochranou slabšej strany neprevyšuje dvojnásobok minimálnej mzdy; na príslušenstvo sa neprihliada,
- c) je predmetom dovolacieho konania len príslušenstvo pohľadávky a výška príslušenstva v čase začatia dovolacieho konania neprevyšuje sumu podľa písmen a) a b) (§ 422 ods. 1 CSP).

Na určenie výšky minimálnej mzdy v prípadoch uvedených v odseku 1 je rozhodujúci deň podania žaloby na súde prvej inštancie (§ 422 ods. 2 CSP).

Dovolanie len proti dôvodom rozhodnutia nie je prípustné (§ 423 CSP).

Dovolanie môže podať strana, v ktorej neprospech bolo rozhodnutie vydané (§ 424 CSP).

Dovolanie môže podať intervenient, ak spolu so stranou, na ktorej vystupoval, tvoril nerozlučné spoločenstvo podľa § 77 (§ 425 CSP).

Prokurátor môže podať dovolanie, ak sa konanie začalo jeho žalobou alebo ak do konania vstúpil (§ 426 CSP).

Dovolanie sa podáva v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plyní znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy (§ 427 ods. 1 CSP).

Dovolanie je podané včas aj vtedy, ak bolo v lehote podané na príslušnom odvolacom alebo dovolacom súde (§ 427 ods. 2 CSP).

V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh) (§ 428 CSP).

Ak zákon na podanie nevyžaduje osobitné náležitosti, v podaní sa uvedie,

- a) ktorému súdu je určené,
- b) kto ho robí,
- c) ktorej veci sa týka,
- d) čo sa ním sleduje a
- e) podpis.

(§ 127 ods. 1 CSP)

Ak ide o podanie urobené v prebiehajúcom konaní, náležitosťou podania je aj uvedenie spisovej značky tohto konania (§ 127 ods. 2 CSP).

Strany konania majú možnosť zvoliť si advokáta alebo obrátiť sa na Centrum právnej pomoci so žiadosťou o poskytnutie právnej pomoci (§ 160 ods. 2 CSP). Žiadateľ, u ktorého hrozí nebezpečenstvo zmeškania lehoty, môže zároveň so žiadosťou požiadať centrum o predbežné poskytnutie právnej pomoci (§ 11 ods. 1 zákona č. 327/2005 Z. z.).

Dovolateľ musí byť v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom (§ 429 ods. 1 CSP).

Povinnosť podľa odseku 1 neplatí, ak je

- a) dovolateľom fyzická osoba, ktorá má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,
- b) dovolateľom právnická osoba a jej zamestnanec alebo člen, ktorý za ňu koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,
- c) dovolateľ v sporoch s ochranou slabšej strany podľa druhej hlavy tretej časti tohto zákona zastúpený osobou založenou alebo zriadenou na ochranu spotrebiteľa, osobou oprávnenou na zastupovanie podľa predpisov o rovnakom zaobchádzaní a o ochrane pred diskrimináciou alebo odborovou organizáciou a ak ich zamestnanec alebo člen, ktorý za ne koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa (§ 429 ods. 2 CSP).

Ak má dovolanie vady podľa § 429 a dovolateľ na výzvu súdu prvej inštancie na odstránenie väd neodstráni vady, následkom neodstránenia väd dovolania je odmietnutie dovolania.

Ak povinný dobrovoľne nesplní, čo mu ukladá vykonateľné rozhodnutie ani na základe výzvy na plnenie (§ 379 ods. 1 a 2 CMP), môže mu súd uložiť pokutu do 1 000,- eur (§ 382 ods. 1 CMP), rozhodnúť o zastavení výplaty rodičovského príspevku a prídavku na dieťa a príplatku k prídavku na dieťa (§ 383 ods. 1 CMP) alebo odňať maloletého tomu, u koho podľa rozhodnutia nemá byť a postarať sa o jeho odovzdanie tomu, komu bolo podľa rozhodnutia zverené, alebo tomu, komu rozhodnutie priznáva právo na styk s maloletým po obmedzený čas, alebo tomu, kto je oprávnený neoprávnené premiestneného alebo zadržaného maloletého prevziať (§ 386 ods. 1 CMP) a to všetko aj bez návrhu (§ 376 ods. 2 CMP).